

QUẢN LÝ CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC ĐỊA PHƯƠNG Ở CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC HUYỆN KIM BẮNG, TỈNH HÀ NAM THEO NĂNG LỰC

Vũ Văn Toàn¹

Tóm tắt. Bài báo này tập trung vào việc nghiên cứu và đề xuất giải pháp quản lý chương trình giáo dục địa phương ở các trường tiểu học trong huyện Kim Bảng, tỉnh Hà Nam dựa trên năng lực. Bài báo chỉ ra rằng việc quản lý chương trình giáo dục địa phương hiệu quả là yếu tố quan trọng để đảm bảo chất lượng giáo dục tại các trường tiểu học. Bài báo sử dụng phương pháp nghiên cứu định lượng và định tính để phân tích dữ liệu thu thập từ các trường tiểu học trong huyện Kim Bảng. Kết quả cho thấy rằng các trường tiểu học cần cải thiện quá trình quản lý chương trình giáo dục địa phương của mình để đáp ứng các yêu cầu giáo dục và phát triển năng lực của học sinh.

Từ khóa: Chương trình giáo dục địa phương; Quản lý; Hiệu trưởng; Trường Tiểu học; Năng lực.

1. Đặt vấn đề

Chương trình giáo dục địa phương giúp học sinh hiểu biết, phân tích, đánh giá, nhận định được đặc điểm lịch sử, kinh tế - xã hội, văn hóa, môi trường, định hướng nghề nghiệp; mục đích nhằm giúp học sinh hiểu, vận dụng kiến thức vào thực tế, phát triển năng lực và phẩm chất, nâng cao ý thức, bồi dưỡng tình yêu quê hương, có trách nhiệm với cộng đồng, biết trân trọng, giữ gìn và phát huy văn hóa truyền thống quê hương. Vì thế, chương trình giáo dục địa phương có vai trò quan trọng góp phần phát triển toàn diện năng lực của học sinh đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản giáo dục đào tạo. Tuy nhiên với yêu cầu chương trình giáo dục địa phương thì tùy từng địa phương với điều kiện cụ thể xác định những yêu cầu năng lực thực hiện để xây dựng và thực hiện chương trình giáo dục địa phương hiệu quả.

Đối với tỉnh Hà Nam đã đẩy mạnh các điều kiện thực hiện chương trình, giáo dục phổ thông 2018, trong đó ngành Giáo dục đã thực hiện chỉ đạo biên soạn chương trình chi tiết giáo dục địa phương phục vụ việc dạy và học, tổ chức các hoạt động giáo dục đáp ứng yêu cầu thực hiện chương trình giáo dục phổ thông mới. Việc triển khai thực hiện nội dung Chương trình Giáo dục địa phương theo chương trình hiện hành của tỉnh Hà Nam, trong những năm qua, trên cơ sở các văn bản chỉ đạo của các cấp quản lý, Sở Giáo dục và Đào tạo đã ban hành các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn các nhà trường tự biên soạn tài liệu, dạy lồng ghép tích hợp vào một số môn học hoặc hoạt động ngoại khóa, đẩy mạnh đổi mới phương pháp dạy học theo hướng tổ chức cho học sinh hoạt động tích cực, chủ động linh hoạt kiến thức và phát triển năng lực, bước đầu đã thu được một số kết quả tích cực. Tuy nhiên, vì là nội dung khá mới do đó vẫn còn nhiều hạn chế và nhiều cơ sở chưa thực hiện tốt. Để triển khai nội dung giáo dục địa phương một cách đồng bộ, khoa học, hệ thống theo định hướng chương trình giáo dục phổ thông (GDPT) 2018 trong các trường tiểu học huyện Kim Bảng, cần có các giải pháp khoa học, hiệu quả để nâng cao chất lượng giáo dục tiểu học toàn huyện, góp phần hình thành phẩm chất năng lực cho học sinh và bảo tồn, phát huy những giá trị văn hóa truyền thống của quê hương

Ngày nhận bài: 06/03/2023. Ngày nhận đăng: 25/04/2023.

¹ Phòng Giáo dục và Đào tạo, huyện Kim Bảng, tỉnh Hà Nam

Tác giả liên hệ: Vũ Văn Toàn. Địa chỉ e-mail: toanpgdkb@gmail.com

2. Chương trình giáo dục địa phương ở cấp tiểu học theo yêu cầu chương trình giáo dục phổ thông 2018

Chương trình giáo dục phổ thông ban hành theo Thông tư số 32/2018/TT- BGDDT ngày 26/12/2018 (CTGDPT 2018) nêu rõ: “Nội dung giáo dục của địa phương là những vấn đề cơ bản hoặc thời sự về văn hoá, lịch sử, địa lí, kinh tế, xã hội, môi trường, hướng nghiệp,... của địa phương bổ sung cho nội dung giáo dục bắt buộc chung thống nhất trong cả nước, nhằm trang bị cho học sinh những hiểu biết về nơi sinh sống, bồi dưỡng cho học sinh tình yêu quê hương, ý thức tìm hiểu và vận dụng những điều đã học để góp phần giải quyết những vấn đề của quê hương” [8].

Về nội dung chương trình giáo dục địa phương cấp tiểu học, bao gồm các vấn đề như sau:

Nội dung giáo dục địa phương cấp tiểu học theo CTGDPT 2018 gồm một số vấn đề cơ bản hoặc thời sự về:

Lịch sử hình thành và phát triển, truyền thống quê hương; lễ hội, nghệ thuật truyền thống, di tích lịch sử, danh nhân văn hóa; phong tục, tập quán địa phương.

Địa lí, dân cư; cảnh quan thiên nhiên, môi trường tự nhiên; ngành nghề, làng nghề truyền thống của địa phương.

Một số nội dung về kinh tế, xã hội, chính sách an sinh xã hội; giáo dục tư tưởng, đạo đức, lối sống, kỹ năng sống; xây dựng nếp sống văn minh, tôn trọng kỉ cương, pháp luật; bảo vệ môi trường tự nhiên tại địa phương.

Một số yêu cầu về nội dung chương trình giáo dục địa phương cấp tiểu học:

Cụ thể hóa mục tiêu của CTGDPT 2018 đảm bảo yêu cầu cần đạt đối với nội dung giáo dục của địa phương được tích hợp trong Hoạt động trải nghiệm (hiểu biết về môi trường sống, rèn luyện phẩm chất, năng lực học sinh tiểu học...) và trong dạy học các môn học (Tiếng Việt, Đạo đức, Tự nhiên và Xã hội, Toán, Lịch sử và Địa lí.) cấp tiểu học.

Giúp giáo viên tiểu học có tư liệu chính xác, phù hợp; vận dụng được các phương pháp, hình thức tổ chức dạy học theo định hướng tích hợp để phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo, phát triển năng lực, phẩm chất học sinh; giúp học sinh thêm cơ hội trải nghiệm và có thể vận dụng kiến thức đã học vào giải quyết một số vấn đề thực tiễn tại địa phương.

Tài liệu về nội dung giáo dục địa phương cấp tiểu học, tùy điều kiện từng địa phương, được sưu tầm, biên soạn đảm bảo phù hợp với lứa tuổi học sinh tiểu học; đảm bảo chính xác và yêu cầu của xuất bản phẩm tham khảo; được sử dụng và quản lí theo quy định tại Thông tư số 21/2014/TT-BGDĐT ngày 07/7/2014 của Bộ trưởng Bộ GDĐT quy định về quản lí và sử dụng xuất bản phẩm tham khảo trong các cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông và giáo dục thường xuyên.

3. Thực trạng quản lí chương trình giáo dục địa phương ở các trường tiểu học huyện Kim Bảng, tỉnh Hà Nam theo năng lực thực hiện

Thực trạng quản lí chương trình giáo dục địa phương ở các trường TH huyện Kim Bảng được tiến hành khảo sát 289 người, tại 5 trường TH huyện Kim Bảng, tỉnh Hà Nam trong đó: 74 Cán bộ quản lí (CB Phòng GD và ĐT, Hiệu trưởng TH; Phó HT trường TH; Tổ trưởng CM; 215 giáo viên Tiểu học)

3.1. Thực trạng xây dựng kế hoạch thực hiện chương trình giáo dục địa phương ở các trường tiểu học huyện Kim Bảng theo năng lực

Qua bảng số liệu 1 cho thấy việc xây dựng kế hoạch chương trình giáo dục địa phương ở trường tiểu học huyện Kim Bảng, đội ngũ cán bộ quản lí và giáo viên đều thống nhất rằng các nội dung trên đều được CBQL quan tâm ở mức độ trung bình với số điểm có giá trị là 2.42. Có 1/8 nội dung được đánh giá thực hiện ở mức khá, 7/8 nội dung được đánh giá ở mức thực hiện trung bình.

Đội ngũ CBQL và GV đều cho rằng nhà trường cần quan tâm tới công tác “Xây dựng kế hoạch thao giảng, tổ chức tiết mẫu thực hiện chương trình giáo dục địa phương” điểm trung bình 2,36; “Xây dựng kế hoạch tạo điều kiện, sử dụng kinh phí, trang thiết bị CSVC” điểm trung bình 2,37 và “Xây dựng kế hoạch phối hợp lực lượng ngoài trường” điểm trung bình 2,33 là các nội dung được đánh giá thấp nhất. Công tác

thực thi chương trình giáo dục địa phương ở một số kế hoạch vẫn còn chưa đồng bộ. Điều này cho thấy chương trình giáo dục địa phương ở trường tiểu học được đội ngũ quản lý quan tâm chỉ đạo nhưng chưa sâu sát chủ yếu ở giai đoạn chuẩn bị cho chương trình giáo dục địa phương còn giai đoạn thực hiện còn chưa hiệu quả do việc áp dụng chương trình giáo dục địa phương vẫn còn khá mới với trẻ em Việt Nam cũng như người dạy. Ngoài ra, việc xây dựng kế hoạch phối hợp các LLGD trong và ngoài trường cùng tham gia thực hiện chương trình giáo dục địa phương còn mỏng, do còn gặp khó khăn trong kinh phí thực hiện và điều kiện hoạt động của từng trường.

Bảng 1. Thực trạng xây dựng kế hoạch chương trình giáo dục địa phương ở các trường tiểu học huyện Kim Bảng theo năng lực

Nội dung	Mức độ đánh giá (%)				Điểm TB	Thứ bậc
	Tốt	Khá	TB	Kém		
Xây dựng kế hoạch thành lập ban chỉ đạo chương trình giáo dục địa phương có đầy đủ thành phần	22.5	25.3	28.4	23.9	2.46	2
Xây dựng kế hoạch tập huấn chương trình giáo dục địa phương cho GV	24.9	22.8	22.1	30.1	2.43	4
Xây dựng kế hoạch thực hiện nội dung giáo dục địa phương theo tuần, tháng, năm	26.6	29.8	18.7	24.9	2.58	1
Xây dựng kế hoạch thăm lớp dự giờ	26.0	22.5	22.1	29.4	2.45	3
Xây dựng kế hoạch thao giảng, tổ chức tiết mẫu thực hiện chương trình giáo dục địa phương	22.5	23.5	21.8	32.2	2.36	7
Xây dựng kế hoạch tạo điều kiện, sử dụng kinh phí, trang thiết bị CSVC	22.5	24.2	20.8	32.5	2.37	6
Xây dựng kế hoạch phối hợp lực lượng ngoài trường	20.8	24.2	22.5	32.5	2.33	8
Xây dựng kế hoạch thi đua, khen thưởng	22.5	23.5	27.0	27.0	2.42	5
Điểm TB					2.42	

Giáo viên chủ nhiệm là lực lượng triển khai trực tiếp và đóng vai trò quan trọng trong xây dựng kế hoạch chương trình giáo dục địa phương của lớp mình; do vậy, việc tổ chức tập huấn cho giáo viên chủ nhiệm xây dựng kế hoạch chương trình giáo dục địa phương của lớp mình là rất cần thiết để họ có thể xây dựng kế hoạch thực hiện các nội dung chuyên đề, nội dung tích hợp và xây dựng kế hoạch thao giảng, tổ chức tiết mẫu chương trình giáo dục địa phương. Một khi giáo viên chủ nhiệm nhận thức được tầm quan trọng của việc xây dựng kế hoạch chương trình giáo dục địa phương họ sẽ là người trực tiếp tham mưu cho nhà trường công tác xây dựng kế hoạch phối hợp và phân công các chức năng nhiệm vụ cụ thể cho các LLGD trong và ngoài trường tham gia thực hiện chương trình giáo dục địa phương. Sau khi kế hoạch trên đã được xây dựng, việc triển khai chương trình giáo dục địa phương sẽ được thực hiện trên tinh thần thống nhất các nội dung chuyên đề, nội dung tích hợp chương trình giáo dục địa phương theo tuần, tháng, năm và tổ chức thực hiện thao giảng, tiết mẫu chương trình giáo dục địa phương để cùng rút kinh nghiệm. Nhà trường sẽ xây dựng và thực hiện kế hoạch thăm lớp, dự giờ chương trình giáo dục địa phương và Hiệu trưởng trên cơ sở đó tiến hành kế hoạch kiểm tra đánh giá thực hiện chương trình giáo dục địa phương. Tuy nhiên do một số nguyên nhân khách quan nên quản lý chương trình giáo dục địa phương một số kế hoạch vẫn chưa thực sự tốt. Bởi vậy, Hiệu trưởng các trường cần lưu ý tối công tác kế hoạch chương trình giáo dục địa phương trường mình hơn.

3.2. Thực trạng tổ chức thực hiện chương trình giáo dục địa phương ở các trường tiểu học huyện Kim Bảng theo năng lực

Qua bảng số liệu cho thấy, việc tổ chức thực hiện chương trình giáo dục địa phương theo kế hoạch của CBQL được đánh giá ở mức độ khá với giá trị điểm trung bình là 2,70 điểm.

“Tổ chức triển khai kế hoạch, đến toàn bộ CB, chương trình giáo dục địa phương đến toàn bộ CB, GV,

Bảng 2. Thực trạng tổ chức thực hiện chương trình giáo dục địa phương ở các trường tiểu học huyện Kim Bảng theo năng lực

Nội dung	Mức độ đánh giá				Điểm TB	Thứ bậc
	Tốt	Khá	TB	Kém		
Tổ chức triển khai kế hoạch, đến toàn bộ CB, chương trình giáo dục địa phương đến toàn bộ CB, GV, HS.	38.1%	26.6	19.7	15.6	2.87	1
Tổ chức thực hiện các chương trình giáo dục địa phương, theo chủ đề 2 tiết/ tháng, HĐ chào mừng kỷ niệm các ngày lễ.	30.1	26.3	22.8	20.8	2.66	3
Tổ chức bồi dưỡng kỹ năng tổ chức chương trình giáo dục địa phương cho CBQL và GV	29.8	32.9	19.4	18.0	2.74	2
Tổ chức kiểm tra giáo án của GV dự giờ tiết sinh hoạt, hoạt động theo chủ điểm của các lớp	32.9	22.5	22.1	22.5	2.65	4
Tổ chức cho GV, HS tham gia các hoạt động lễ hội dân gian, kỷ niệm các ngày lễ truyền thống	31.1	23.5	23.2	22.1	2.64	5
Tổ chức cho HS đi thăm tham gia hoạt động trải nghiệm sáng tạo, học tập kinh nghiệm	27.7	28.4	20.8	22.5	2.62	6
Điểm TB					2.70	

HS.” được đánh giá cao nhất, có giá trị trung bình 2.87; và “Tổ chức bồi dưỡng kỹ năng tổ chức chương trình giáo dục địa phương cho CBQL và GV” cũng được đánh giá cao, có giá trị trung bình 2,84. Điều này cho thấy, các trường đã được tập huấn triển khai chương trình GDTP 2018 nói chung và chương trình GD địa phương nói riêng khá thường xuyên, nắm được các yêu cầu triển khai thực hiện chương trình. Nội dung “Tổ chức thực hiện các chương trình giáo dục địa phương, theo chủ đề 2 tiết/ tháng, HĐ chào mừng kỷ niệm các ngày lễ” điểm trung bình 2.66, xếp bậc 3/6. Điều này cho thấy việc tổ chức thực hiện ở các hoạt động kiểm tra, giám sát tốt hơn so với thực thi chương trình giáo dục địa phương cho học sinh. Trong đó việc “Tổ chức cho GV, HS tham gia các hoạt động lễ hội dân gian, kỷ niệm các ngày lễ truyền thống” và “Tổ chức cho HS đi thăm tham gia hoạt động trải nghiệm sáng tạo, học tập kinh nghiệm” là các nội dung được đánh giá thấp nhất, điểm trung bình 2.64 và 2.62.

Về vai trò, năng lực cá nhân của giáo viên chủ nhiệm trong tổ chức quản lý các chương trình giáo dục địa phương, giáo viên chủ nhiệm lớp là người thiết kế, cố vấn, tập huấn, hướng dẫn chương trình, nội dung, hình thức sinh hoạt ngoài giờ chi tiết, sau đó giao cho cán bộ lớp, tổ trưởng tổ chức thực hiện, chiếm phần đông ý kiến cho là rất quan trọng.

3.3. Thực trạng chỉ đạo thực hiện chương trình giáo dục địa phương ở các trường tiểu học huyện Kim Bảng theo năng lực

Một số công tác chỉ đạo hiệu quả như sau: Xếp thứ nhất là Xây dựng chương trình, nội dung hoạt động giáo dục địa phương cho học sinh với điểm đánh giá trung bình là 2,73 điểm 1/7 ở mức khá. Đứng thứ 2 là phân công cụ thể trách nhiệm, quyền hạn của từng thành viên trong nhà trường thực hiện nội dung đạt điểm trung bình mức độ hiệu quả là 2.54 điểm 2/7. Trong chỉ đạo thực hiện các biện pháp của Ban Giám hiệu các trường tiểu học đều được đánh giá là thường xuyên và đạt hiệu quả ở mức khá tốt. Theo đánh giá của cán bộ giáo viên, các nhà trường đã chỉ đạo đổi mới cách thức tổ chức hoạt động giáo dục địa phương, thu hút HS các trường tiểu học tích cực tham gia.

Tuy nhiên, việc triển khai các biện pháp cũng như hiệu quả sử dụng các biện pháp mà các trường tiểu học sử dụng để quản lý giáo dục hoạt động giáo dục địa phương cho học sinh còn những hạn chế và thiếu sót nhất định, theo kết quả khảo sát, nhằm giúp hoạt động giáo dục địa phương cho học sinh tiểu học đạt hiệu quả cao cần phải “Phối hợp với CMHS, các tổ chức đoàn thể của địa phương tham gia vào quá trình triển khai” nhưng kết quả đạt được lại rất hạn chế, về hiệu quả sử dụng không cao chỉ đạt điểm trung bình

Bảng 3. Đánh giá của cán bộ quản lý, giáo viên về chỉ đạo thực hiện chương trình giáo dục địa phương ở các trường tiểu học huyện Kim Bảng theo năng lực

Nội dung	Mức độ đánh giá				Điểm TB	Thứ bậc
	Tốt	Khá	TB	Kém		
Xây dựng chương trình, nội dung hoạt động giáo dục địa phương cho học sinh	36.0	24.6	15.9	23.5	2.73	1
Phối hợp với CMHS, các tổ chức đoàn thể của địa phương tham gia vào quá trình triển khai	15.9	22.8	29.1	32.2	2.22	7
Đầu tư mua sắm trang thiết bị, CSVC phục vụ cho các hoạt động GD địa phương	19.7	29.8	18.7%	31.8	2.37	5
Chỉ đạo đổi mới cách thức tổ chức hoạt động giáo dục địa phương, thu hút HS tích cực tham gia	22.5	24.2	25.6	27.7	2.42	4
Bồi dưỡng nâng cao năng lực tổ chức quản lý hoạt động giáo dục địa phương cho giáo viên và các lực lượng giáo dục tham gia	22.5	24.2	20.8	32.5	2.37	6
Phân công cụ thể trách nhiệm, quyền hạn của từng thành viên trong nhà trường	27.7	23.5	23.5	25.3	2.54	2
Động viên, khích lệ các lực lượng tham gia hoạt động giáo dục địa phương cho HS	19.0	28.7	27.7%	24.6	2.42	3
Điểm TB					2.44	

2,22 và xếp ở vị trí cuối cùng. Bên cạnh đó, nhà trường cũng cần đầu tư một cách hiệu quả trong công tác “đầu tư mua sắm trang thiết bị, CSVC phục vụ cho các hoạt động giáo dục địa phương” và “Bồi dưỡng nâng cao năng lực tổ chức quản lý hoạt động giáo dục địa phương” với điểm trung bình hiệu quả sử dụng cũng chỉ đạt ở mức trung bình và còn rất nhiều ý kiến cho rằng việc thực hiện các biện pháp này còn đạt hiệu quả không tốt.

3.4. Thực trạng kiểm tra, đánh giá chương trình giáo dục địa phương ở các trường tiểu học huyện Kim Bảng theo năng lực

Bảng 4. Thực trạng việc thực hiện kiểm tra, đánh giá hoạt động giáo dục địa phương cho học sinh tiểu học Kim Bảng theo năng lực

Nội dung		Mức độ đánh giá				Điểm TB	Thứ bậc
		Tốt	Khá	TB	Kém		
Kiểm tra tiến độ thực hiện kế hoạch	%	26.0	30.8	20.8	22.5	2.60	2
Kiểm tra việc phối hợp các lực lượng tham gia các hoạt động giáo dục địa phương	%	26.3	22.8	29.1	21.8	2.54	4
Kiểm tra, đánh giá kết quả thực hiện các hoạt động giáo dục địa phương	%	23.2	30.1	20.4	26.3	2.50	5
Kiểm tra việc sử dụng các nguồn lực trong hoạt động giáo dục địa phương	%	29.4	26.0	23.9	20.8	2.64	1
Tổ chức báo cáo kết quả kiểm tra, rút kinh nghiệm, điều chỉnh sau mỗi giai đoạn	%	27.7	23.9	27.7	20.8	2.58	3
Điểm TB						2.57	

Qua số liệu nghiên cứu từ kết quả điều tra ở Bảng 4, cho thấy công tác kiểm tra của nhà quản lý còn nhiều bất cập. Tổng điểm trung bình đạt 2,57 điểm, đánh giá ở mức khá.

Kiểm tra việc sử dụng các nguồn lực trong hoạt động giáo dục địa phương được cho là tốt nhất xếp thứ 1 thì tổng điểm trung bình cũng chỉ đạt mức khá với 2,64 điểm. Nhìn vào điểm trung bình cho thấy kiểm tra tiến độ là chưa tốt, hầu như các nhà trường tiểu học chưa thực hiện tốt công việc này. Kiểm tra, đánh giá kết quả thực hiện các hoạt động giáo dục địa phương cũng chưa hiệu quả với số điểm 2,50 ở mức trung bình.

Kiểm tra việc phối hợp các lực lượng tham gia các hoạt động giáo dục địa phương điểm trung bình 2.54, xếp bậc 3/5. Điều này khẳng định hoạt động kiểm tra đánh giá công tác quản lý ở các trường tiểu học còn nhiều hạn chế, không thường xuyên, nhiều bất cập. Việc kiểm tra của BGH các trường về các nội dung giáo dục địa phương còn hạn chế. Việc kiểm tra hầu hết của các nhà trường mới chỉ là ở phương diện tổng quan chứ các trường chưa thực sự quan tâm đến việc kiểm tra chi tiết đến các hoạt động giáo dục địa phương cho từng lớp học và các khối học trong trường tiểu học. Giáo viên vẫn còn coi nhẹ kiểm tra, đánh giá nên đã bỏ qua một yếu tố then chốt của khoa học quản lý giáo dục.

4. Đánh giá chung thực trạng quản lý chương trình giáo dục địa phương ở các trường tiểu học huyện Kim Bảng, tỉnh Hà Nam theo năng lực

4.1. Những kết quả đạt được

Có thể thấy được tính nổi trội của chương trình giáo dục địa phương so với các hoạt động GD khác trong việc gắn kết nhà trường với cuộc sống xã hội, tạo lập năng lực thích ứng, hình thành kỹ năng sống cho nhiều HS, đáp ứng yêu cầu của xã hội hội nhập.

Có sự giúp đỡ của PHHS, các cấp chính quyền địa phương tạo điều kiện hỗ trợ về vật chất lẫn tinh thần, giúp cho nhà trường tổ chức ngày càng tốt hơn chương trình giáo dục địa phương.

Nội dung, hình thức, chủ đề hoạt động tương đối đa dạng, đề cập nhiều vấn đề đời sống xã hội của đất nước và quốc tế, mở rộng giao lưu với trường bạn, tổ chức CLB thường xuyên... Qua đó nâng cao hiểu biết, kinh nghiệm và các kỹ năng sống của HS, chính vì vậy mà thu hút một bộ phận HS tự nguyện tham gia các chương trình giáo dục địa phương và hưởng ứng tích cực.

Khi tổ chức chương trình giáo dục địa phương sẽ làm cho mối quan hệ thầy trò thêm gắn bó, GV và HS có điều kiện mở rộng mối quan hệ hiểu biết nhau hơn, số đông HS có cơ hội gần gũi, tìm hiểu giúp đỡ nhau trong học tập, trao đổi khoa học, mở rộng quan hệ giao lưu, hình thành các chuẩn mực giá trị đạo đức, kỹ năng giao tiếp, năng lực ứng xử.

Tổ chức Đoàn, Đội luôn giữ vai trò tiên phong trong việc tổ chức các chương trình giáo dục địa phương nên đã huy động hầu hết lực lượng GV trẻ nhiệt tình tham gia hoạt động GD tập thể, sinh hoạt ngoài trời.

Tuy nhiên, trong khi quản lý chương trình giáo dục địa phương nhà trường gặp không ít khó khăn, vướng mắc, đòi hỏi phải có thời gian và có sự quyết tâm phát huy nội lực từng nhà trường trên từng địa bàn, phải thống nhất hành động cao trong toàn thể CBQL, GV, HS và cộng đồng xã hội.

4.2. Những mặt còn tồn tại

Hầu hết các CBQL, GV và HS thể hiện ý kiến đồng ý cao với các khó khăn gặp phải sau: Chưa có nhận thức đúng đắn, đồng bộ về mục tiêu, vai trò, vị trí của hoạt động GD này; Nội dung, hình thức nhiều nhưng tổ chức tẻ nhạt, đơn điệu, kém đa dạng hấp dẫn; Năng lực tổ chức hoạt động tập thể của đội ngũ bất cập so với yêu cầu, sự phối hợp kém hiệu quả; Học sinh còn thụ động, nhút nhát, phụ huynh chưa đồng tình, còn xem nhẹ hoạt động GD này; Hoạt động chiếu lệ, mang tính phong trào, bề nổi, gò bó, Hội chưa đi vào chiều sâu; Điều kiện KTXH và môi trường địa phương xung quanh một số nhà trường chậm phát triển, an ninh trật tự có lúc diễn biến phức tạp.

Dù vẫn thực hiện theo qui định của cấp trên, song một bộ phận CBQL và GV thiếu hứng thú, không tự giác, vì có thể hoạt động này là cả một quá trình, không phục vụ cho yêu cầu thi cử, tuyển sinh trước mắt, lại tốn kém; hoặc có thể vì chế độ cho giáo viên chủ nhiệm trong việc tổ chức chương trình giáo dục địa phương như hiện nay là chưa thỏa đáng, hợp lý. GV phải chịu nhiều thiệt thòi, bởi lẽ công việc mất quá nhiều thời gian công sức, trong khi chế độ thanh toán vẫn chưa được cải tiến, sửa đổi phù hợp.

Kinh phí tổ chức chương trình giáo dục địa phương cũng là một khó khăn đáng kể của các trường Tiểu học, nhà trường phải chật vật xoay sở vấn đề kinh phí, trong khi việc tổ chức hoạt động lại rất tốn kém, cần nhiều kinh phí để trang trải. Bên cạnh đó cơ sở vật chất, trang thiết bị để thực hiện chương trình của các nhà

trường chưa tốt hoặc không có.

Chưa có sự phối hợp chặt chẽ giữa NT-GD-XH trong chương trình giáo dục địa phương PH HS vẫn cho rằng hoạt động giáo dục địa phương thông qua trải nghiệm sáng tạo là hoạt động của riêng nhà trường và nhiệm vụ chủ yếu của giáo viên chủ nhiệm. Vì chưa quan tâm đúng mức nên hiệu quả chương trình giáo dục địa phương còn chưa cao, khó có sự đồng thuận của tất cả LLXH tham gia chương trình giáo dục địa phương cho học sinh tiểu học.

Đặc điểm tâm sinh lý của lứa tuổi này đang ở giai đoạn hình thành nhân cách nên các em thích tham gia hoạt động ngoại khóa nhằm mục đích chơi hơn là học hỏi, giao lưu, chia sẻ kinh nghiệm.

Các quy định, chính sách, cơ chế chỉ đạo, phối hợp các lực lượng GD chưa được Bộ GD&ĐT sớm sửa đổi, qui định rõ ràng.

Các công văn chỉ đạo hướng dẫn của ngành, báo, tạp chí, tài liệu tham khảo liên quan đến chương trình giáo dục địa phương đa số các nhà trường còn thiếu thốn.

5. Đề xuất biện pháp quản lý chương trình giáo dục địa phương ở các trường tiểu học huyện Kim Bảng, tỉnh Hà Nam theo năng lực

5.1. Tổ chức bồi dưỡng nâng cao nhận thức cho các Hiệu trưởng, giáo viên và các lực lượng giáo dục khác tham gia phát triển chương trình giáo dục địa phương ở các trường tiểu học huyện Kim Bảng

Mục tiêu của biện pháp: Nâng cao nhận thức cho các Hiệu trưởng, giáo viên và các lực lượng giáo dục khác về việc tham gia phát triển chương trình giáo dục địa phương ở các trường tiểu học huyện Kim Bảng, tạo ra một môi trường giáo dục chất lượng và phù hợp với địa phương.

Nội dung của biện pháp:

Xác định nhu cầu bồi dưỡng: Tổ chức cuộc khảo sát để xác định nhu cầu bồi dưỡng cho từng đối tượng giáo viên, Hiệu trưởng và các lực lượng giáo dục khác.

Thiết kế chương trình bồi dưỡng: Dựa trên nhu cầu bồi dưỡng, phát triển chương trình bồi dưỡng có nội dung cụ thể, phù hợp với địa phương và các chủ đề như: phát triển chương trình giáo dục địa phương, các phương pháp giảng dạy, quản lý lớp học và phát triển kỹ năng cho học sinh.

Tổ chức khóa đào tạo: Tổ chức các khóa đào tạo cho giáo viên, Hiệu trưởng và các lực lượng giáo dục khác. Các khóa đào tạo này có thể được tổ chức tại trường hoặc ngoài trường, với sự hỗ trợ từ các chuyên gia giáo dục, các giảng viên có kinh nghiệm và các đơn vị có liên quan.

Đánh giá hiệu quả: Sau mỗi khóa đào tạo, đánh giá hiệu quả của chương trình bồi dưỡng để cải thiện và điều chỉnh trong tương lai.

Cách thực hiện:

Xác định nhu cầu bồi dưỡng: Tổ chức cuộc khảo sát cho giáo viên, Hiệu trưởng và các lực lượng giáo dục khác để xác định nhu cầu bồi dưỡng.

Thiết kế chương trình bồi dưỡng: Phát triển chương trình bồi dưỡng dựa trên nhu cầu bồi dưỡng đã xác định.

Tổ chức khóa đào tạo: Tổ chức các khóa đào tạo cho giáo viên, Hiệu trưởng và các lực lượng giáo dục khác.

Đánh giá hiệu quả: Đánh giá hiệu quả của chương trình bồi dưỡng sau mỗi khóa đào tạo để cải tiến cho các chương trình bồi dưỡng sau này.

5.2. Chỉ đạo phân quyền tự chủ cho các tổ chuyên môn trong các trường tiểu học triển khai thực hiện chương trình giáo dục địa phương

Mục tiêu của biện pháp: Tạo điều kiện cho các tổ chuyên môn trong các trường tiểu học được phân quyền tự chủ trong việc triển khai thực hiện chương trình giáo dục địa phương, tăng cường tính hiệu quả và sáng tạo trong quá trình giảng dạy và học tập.

Nội dung của biện pháp:

Phân quyền tự chủ cho các tổ chuyên môn: Chỉ đạo các trường tiểu học phân quyền tự chủ cho các tổ chuyên môn trong việc lựa chọn, thiết kế và triển khai chương trình giáo dục địa phương.

Hướng dẫn, hỗ trợ các tổ chuyên môn: Các trường tiểu học cần hướng dẫn và hỗ trợ các tổ chuyên môn trong việc thiết kế và triển khai chương trình giáo dục địa phương để đảm bảo tính đầy đủ, phù hợp và chất lượng.

Đánh giá và nâng cao hiệu quả: Thực hiện việc đánh giá và nâng cao hiệu quả của các tổ chuyên môn trong quá trình triển khai chương trình giáo dục địa phương, đồng thời cung cấp đầy đủ thông tin và phản hồi để giúp các tổ chuyên môn cải thiện và nâng cao chất lượng giáo dục.

Cách thực hiện:

Phân quyền tự chủ cho các tổ chuyên môn: Các trường tiểu học cần chỉ đạo phân quyền tự chủ cho các tổ chuyên môn trong việc lựa chọn, thiết kế và triển khai chương trình giáo dục địa phương.

Hướng dẫn, hỗ trợ các tổ chuyên môn: Các trường tiểu học cần hướng dẫn và hỗ trợ các tổ chuyên môn trong việc thiết kế và triển khai chương trình giáo dục địa phương bằng cách cung cấp tài liệu, hỗ trợ tư vấn và đào tạo cho các thành viên của tổ chuyên môn.

Đánh giá và nâng cao hiệu quả: Thực hiện đánh giá và nâng cao hiệu quả của các tổ chuyên môn trong quá trình triển khai chương trình giáo dục địa phương bằng cách sử dụng các biện pháp đánh giá chất lượng giáo dục, cung cấp phản hồi để giúp hoàn thiện hơn.

5.3. Tổ chức huy động các lực lượng xã hội cùng tham gia xây dựng và tổ chức thực hiện chương trình giáo dục địa phương ở các trường tiểu học huyện Kim Bảng

Mục tiêu của biện pháp: Tăng cường sự tham gia của các lực lượng xã hội trong việc xây dựng và thực hiện chương trình giáo dục địa phương ở các trường tiểu học huyện Kim Bảng, từ đó tạo ra sự đồng thuận và hỗ trợ giữa các bên để đạt được mục tiêu chung về chất lượng giáo dục.

Nội dung của biện pháp:

Xây dựng mối quan hệ giữa trường và cộng đồng: Thực hiện việc xây dựng mối quan hệ giữa các trường tiểu học với các tổ chức, cơ quan xã hội, địa phương và gia đình để tạo sự đồng thuận và hỗ trợ cho việc xây dựng và thực hiện chương trình giáo dục địa phương.

Huy động các lực lượng xã hội: Tổ chức các hoạt động huy động các lực lượng xã hội tham gia vào việc xây dựng và thực hiện chương trình giáo dục địa phương, như các nhà tài trợ, đại diện của các tổ chức xã hội, các chuyên gia giáo dục, các nhà nghiên cứu giáo dục.

Đào tạo và nâng cao năng lực cho các lực lượng tham gia: Tổ chức các chương trình đào tạo và nâng cao năng lực cho các lực lượng xã hội tham gia vào việc xây dựng và thực hiện chương trình giáo dục địa phương, từ đó nâng cao chất lượng giáo dục.

Cách thực hiện:

Xây dựng mối quan hệ giữa trường và cộng đồng: Tổ chức các hoạt động tuyên truyền, giao lưu, họp mặt, đóng góp ý kiến giữa trường và cộng đồng xung quanh để tạo sự đồng thuận và sự ủng hộ cho chương trình giáo dục địa phương.

Huy động các lực lượng xã hội tham gia xây dựng chương trình giáo dục địa phương: Tập hợp các đơn vị, tổ chức, cá nhân có liên quan để cùng tham gia xây dựng và tổ chức thực hiện chương trình giáo dục địa phương, đồng thời quản lý và đánh giá kết quả sau khi triển khai.

Thúc đẩy tinh thần trách nhiệm và tương tác của giữa các lực lượng xã hội.

5.4. Tham mưu với chính quyền địa phương tăng cường đầu tư về cơ sở vật chất và các điều kiện đảm bảo để thực hiện tốt chương trình giáo dục địa phương ở các trường tiểu học

Mục tiêu của biện pháp: Tăng cường đầu tư về cơ sở vật chất và các điều kiện đảm bảo để thực hiện tốt chương trình giáo dục địa phương ở các trường tiểu học.

Nội dung của biện pháp:

Đề xuất với chính quyền địa phương về tình trạng hiện tại của các trường tiểu học trong khu vực, bao gồm các khó khăn, hạn chế về cơ sở vật chất và điều kiện đảm bảo giáo dục.

Đề xuất giải pháp tăng cường đầu tư cho các trường tiểu học, bao gồm việc xây dựng và cải tạo các phòng học, trang thiết bị giáo dục, đảm bảo điều kiện vệ sinh và an toàn cho học sinh.

Hỗ trợ chính quyền địa phương trong việc tìm kiếm nguồn tài chính, kết nối với các tổ chức, doanh nghiệp địa phương hoặc quốc tế để hỗ trợ đầu tư cho các trường tiểu học.

Cách thực hiện:

Phối hợp với các cơ quan chức năng địa phương để thực hiện đánh giá tình trạng hiện tại của các trường tiểu học, đề xuất giải pháp phù hợp với hoàn cảnh cụ thể của từng trường.

Tìm kiếm và kết nối với các nguồn tài chính địa phương và quốc tế để hỗ trợ đầu tư cho các trường tiểu học; Thực hiện tham mưu với chính quyền địa phương về việc cải tạo và xây dựng các phòng học, trang thiết bị giáo dục, đảm bảo điều kiện vệ sinh và an toàn cho học sinh; Theo dõi và đánh giá kết quả của biện pháp để đưa ra các điều chỉnh và cải tiến cho quá trình triển khai trong tương lai.

Với việc tăng cường đầu tư về cơ sở vật chất và các điều kiện đảm bảo để thực hiện tốt chương trình giáo dục địa phương ở các trường tiểu học, biện pháp này có thể giúp nâng cao chất lượng giáo dục, tạo điều kiện thuận lợi cho học sinh trong quá trình học tập và phát triển.

6. Kết luận

Kết luận nghiên cứu cho thấy, quản lý chương trình giáo dục địa phương đóng vai trò quan trọng trong đảm bảo chất lượng giáo dục và sự phát triển của học sinh tại các trường tiểu học ở huyện Kim Bảng, tỉnh Hà Nam. Để đạt được hiệu quả trong quản lý chương trình giáo dục địa phương, cần tăng cường đào tạo kỹ năng quản lý và cập nhật kiến thức mới nhất cho giáo viên, xây dựng hệ thống đánh giá và giám sát chất lượng giảng dạy, và hợp tác chặt chẽ giữa nhà trường, giáo viên và phụ huynh. Sự thành công trong quản lý chương trình giáo dục địa phương sẽ góp phần nâng cao chất lượng giáo dục và đóng góp vào sự phát triển bền vững của địa phương và đất nước.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Ban chấp hành Trung ương Đảng (2013), Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 về đổi mới căn bản, toàn diện Giáo dục và Đào tạo.
- [2] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018). Chương trình giáo dục phổ thông, Ban hành kèm theo thông tư số 32/2018/TT-BGD&ĐT ngày 26/12/2018.
- [3] Bộ giáo dục và Đào tạo (2019). CV số 3535/BGDĐT - GDTH, ngày 19/8/2019 về việc hướng dẫn thực hiện nội dung hoạt động trải nghiệm cấp tiểu học trong Chương trình giáo dục phổ thông năm 2018 từ năm học 2020-2021.
- [4] John Dewey (2012). Kinh nghiệm và giáo dục, Nxb Trẻ, TP Hồ Chí Minh.
- [5] Trần Kiểm (2004). Khoa học quản lý, một số vấn đề lý luận và thực tiễn, Nxb Giáo dục, Hà Nội.
- [6] Nguyễn Thị Liên (chủ biên) (2016). Tổ chức hoạt động trải nghiệm sáng tạo trong nhà trường phổ thông. Nxb Giáo dục Việt Nam.
- [7] Phòng GD&ĐT huyện Kim Bảng, Báo cáo kết quả thực hiện nhiệm vụ năm học (từ năm học 2017-2018 đến năm học 2019-2020).

ABSTRACT

Management of local education programs in primary schools in Kim Bang district, Ha Nam province based on capacity

This article focuses on researching and proposing solutions for managing local education programs in primary schools in Kim Bang district, Ha Nam province based on capacity. The article argues that effective management of local education programs is an important factor in ensuring the quality of education in primary schools. The article uses both quantitative and qualitative research methods to analyze data collected from primary schools in Kim Bang district. The results show that primary schools need to improve their management of local education programs to meet the educational requirements and develop the capacity of their students.

Keywords: *Local education program; Management; Principal; Primary school; Capacity.*